

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 135358 22 Rsž
Brčko, 14.06.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje kao predsjednika vijeća, Kovačević Maide i Srđana Nedić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Safeta Pizović, Svetozara Vasiljević, Džemala Zahirović, Vanje Krndelj, Dragane Vuković i Dijane Azapagić, svi iz Brčkog, svi zastupani po punomoćniku Draganu Oparnici, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zastupniku po zakonu Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi naknade štete, v. sp. 32.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 135358 21 Rs od 27.01.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 14.06.2022. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se ODBIJA, presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 135358 21 Rs od 27.01.2022. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je kako slijedi:

„I Obavezuje se tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, da Safetu Pizović, sinu Kasima, iz Brčkog, na ime dodatka na osnovnu platu službenika sa posebnim ovlaštenjima za period od 01.07.2019. godine do 21.07.2020. godine isplati i to:

- za mjesec juli 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec august 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.09.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec septembar 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.10.2019. godine, pa do konačne isplate, -za mjesec oktobar 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.11.2019. godine, pa do konačne isplate,

- za mjesec novembar 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.12.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec decembar 2019. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.01.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec januar 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.02.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec februar 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.03.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec mart 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.04.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec april 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.05.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec maj 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.06.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec juni 2020. godine iznos od 557,58 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.07.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec juli 2020. godine iznos od 379,00 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2020. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužitelju izvrši obračun i uplatu doprinosa kod odgovarajućeg fonda PIO, a sve u roku od 30 dana od dana presuđenja.

II Obavezuje se tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, da tužiteljima Svetozaru Vasiljević sinu, Vujadina, iz Brčkog, Džemalu Zahirović, sinu Saliha, iz Brčkog, Vanji Krndelj, kćeri Ivana, iz Brčkog i Dragani Vuković, kćeri Save, iz Brčkog, na ime dodatka na osnovnu platu službenika sa posebnim ovlaštenjima za period od 01.07.2019. godine do 21.07.2020. godine, svakome pojedinačno, isplati i to:

- za mjesec juli 2019. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec august 2019. godine iznos od KM 456,78 sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.09.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec septembar 2019. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.10.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec oktobar 2019. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.11.2019. godine, pa do konačne isplate,

- za mjesec novembar 2019. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.12.2019. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec decembar 2019. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.01.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec januar 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.02.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec februar 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.03.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec mart 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.04.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec april 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.05.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec maj 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.06.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec juni 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.07.2020. godine, pa do konačne isplate i
- za mjesec juli 2020. godine (period od 01.07.2020. do 20.07.2020.) iznos od 310,61 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2020. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužiteljima izvrši obračun i uplatu doprinosa kod odgovarajućeg fonda PIO, a sve u roku od 30 dana od dana presuđenja.

III Obavezuje se tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, da tužiteljici Dijani Azapagić, kćeri Dževada, iz Brčkog, na ime dodatka na osnovnu platu službenika sa posebnim ovlaštenjima za period od 22.04.2020. godine do 21.07.2020. godine, isplati i to:

- za mjesec april 2020. godine iznos od 333,45 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.05.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec maj 2020. godine iznos od 456,7 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev 10.06.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec juni 2020. godine iznos od 456,78 KM sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2020. godine, pa do konačne isplate,
- za mjesec juli 2020. godine (period od 01.07.2020. do 20.07.2020.) iznos od 297,90 KM, sa kamatom prema Zakonu o visini stope zatezne kamate počev od 10.08.2020. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužiteljici izvrši obračun i uplatu doprinosa kod odgovarajućeg fonda PIO, a sve u roku od 30 dana od dana presuđenja.

IV Obavezuje se tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, da tužiteljima naknadi troškove postupka u iznosu od 8.138,50 KM, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude tuženi je izjavio blagovremenu žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 329 stav (1) u vezi sa članom 2 stav (1), članom 8 i članom 311 stav (4) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 330 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogrešne primjene materijalnog prava iz člana 331 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 172 i 189 Zakona o obligacionim odnosima i u vezi sa članom 2 Zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da ovaj sud žalbu usvoji, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili pak da prvostepenu presudu preinači i odbije tužbene zahtjeve u cjelosti, te da se tužitelji obavežu da tuženom solidarno naknade troškove parničnog postupka. Troškove žalbenog postupka u opredjeljenom iznosu potražuje.

Tužitelji u odgovoru na žalbu u cjelosti osporavaju kao neosnovane žalbene navode i razloge. Predlažu da se žalba tuženog odbije kao neosnovana. Troškove žalbenog postupka u opredjeljenom iznosu potražuju.

Žalba nije osnovana.

Nakon što je pobijana presuda ispitana u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 341 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) odlučeno je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Predmet spora je zahtjev za naknadu štete po osnovu izgubljene dobiti, odnosno izgubljene zarade-dodatka na platu za određeni vremenski period, za svakog tužitelja naveden u izreci prvostepene presude prema efektivno provedenom radu u toku određenog perioda.

Prema razlozima pobijane presude odluka o usvajanju tužbenog zahtjeva utemeljena je na odredbi člana 189 stav (3) Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa članom 42 Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata, te članom 1 Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, a na činjeničnom utvrđenju koje među strankama nije sporno:

da je odredbom člana 18 Zakona o platama i naknadama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta“ broj 8/19 i 10/19) propisano da službenici s posebnim ovlastima i službenici imenovani na mandatna radna mjesta u pravosuđu distrikta, imaju pravo na dodatak na osnovnu platu u visini do 20% osnovne plate radnog mjesta na kojem su imenovani, te je određeno da se zakon primjenjuje počev od 01.07.2019. godine;

da je članom 2 Zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 13/19) izbrisan član 18 osnovnog Zakona o platama i određeno da se i izmjene zakona primjenjuju počev od 01.07.2019. godine;

da je presudom Apelacionog suda Brčko distrikt BiH broj 97 o U 002248 19 Ous od 14.05.2020. godine utvrđeno da član 2 Zakona o izmjenama Zakona o platama nije u skladu s odredbom člana 13 Statuta Brčko distrikta BiH i da prestaje da važi danom objavljivanja presude u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;

da je Zakonom o izmjenama Zakona platama i naknadama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 26/20) članom 2 izmijenjen član 18 osnovnog Zakona o platama na način da je propisano da službenici s posebnim ovlastima u pravosuđu distrikta imaju pravo na dodatak na osnovnu platu u visini od 15% od osnovne plate za efektivno radno vrijeme;

da je u skladu sa prethodnim zakonskim propisima tužiteljima određen i isplaćen dodatak na osnovnu platu u procentu od 15 % i to za period počev od 21.07.2020. godine, po proceduri određenoj Zakonom o platama;

da je putem (nalaza i mišljenja) vještaka finansijske struke utvrđen iznos dodatka od 15 % na osnovnu platu u nominalnom iznosu za svakog tužitelja pojedinačno i za provedeno efektivno radno vrijeme za period od 01.07.2019. godine do 21.07.2020. godine,

pa kod toga da je u sudskom postupku utvrđeno da je pravo dodatka na platu tužiteljima određeno osnovnim Zakonom o platama i naknadama ukidanjem (prava) izmjenama i dopunama Zakona o platama i naknadama dovelo do različitog tretmana službenika u pravosuđu i službenika u organima javne uprave, da su tužitelji na taj način diskriminirani, odnosno da sporni član 2 Zakona o izmjenama plata nije u skladu sa članom 13 stav 1 Statuta i kod toga da je nakon donošenja presude Apelacionog suda Brčko distrikta novim zakonom propisano da službenici s posebnim ovlaštenjima u pravosuđu Distrikta (to su svi tužitelji) imaju pravo na dodatak na osnovu platu u procentu od 15 %, primjenom kojeg se tužiteljima i isplaćuje uvećan lični dohodak, sudio (prvostepeni sud) kao u I stavu izreke.

Nije ostvaren žalbeni razlog povrede odredaba parničnog postupka iz člana 8 Zakona o parničnom postupku jer iako tuženi ukazuje na tu povredu, niti izričito, niti sadržajno žalbenim navodima ne ukazuje koje je izvedene dokaze prvostepeni sud pogrešno cijenio i iz kojih dokaza je prvostepeni sud pogrešno utvrdio naprijed navedeno činjenično stanje.

Suprotno navodima žalbe u prvostepenoj presudi su navedeni razlozi o odlučnim činjenicama i prvostepena presuda sadrži dovoljno prihvatljivo obrazloženje kojim se opravdava osnovanost tužbenog zahtjeva, pa nije ostvarena ni povreda postupka iz člana 311 stav (4) Zakona o parničnom postupku na koju povredu žalba takođe ukazuje.

Zapravo tuženi u bitnom kroz obrazloženje žalbenih razloga kojim pokušava dovesti u sumnju pravilnost zaključka o postojanju pravno odlučnih činjenica ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava navodima da se u konkretnom slučaju ne može govoriti o nepravilnom ili nezakonitom radu Skupštine koja je u okviru svojih ovlaštenja između ostalog nadležna da donosi zakonske propise, ili da određene odredbe već usvojenih zakona mijenja (stavlja van snage), pa u vezi sa tim kada je tužiteljima u spornom periodu plata obračunata i isplaćena u skladu važećih zakonskih propisa u vrijeme obračuna i isplate tužitelji nemaju pravo na naknadu štete koju traže u ovom postupku.

Međutim, jednako kao i prvostepeni sud i ovaj sud je stava da tužitelji imaju pravo na naknadu dosuđene štete.

Ovo prevashodno iz razloga što je u sudskom postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, provedenog u skladu Zakona o postupku ocjene usklađenosti pravnih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 20/10) utvrđeno da sporni član 2 Zakona o izmjenama zakona o platama i naknadama zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije u skladu sa članom 13 stav 1 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 2/10) i da prestaje da važi sa danom objavljivanja te presude, uz obrazloženje da je primjenom te zakonske odredbe došlo do različitog tretmana službenika u pravosuđu i službenika u organima javne uprave i da predstavlja zabranjeni osnov diskriminacije, odnosno da odredba iz člana 2 Zakona o izmjenama zakona o platama nije u skladu sa članom 13 stav 1 Statuta.

Nadalje, odredbom člana 42 Zakona o postupku usklađenosti pravnih akata propisano je da ukoliko se utvrdi da se povodom izmjene pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posljedice nastale primjenom akta za koji je odlukom Apelacionog suda Brčko distrikta BiH utvrđeno da nije u saglasnosti sa Statutom ili zakonom, taj sud može odrediti da se nastale posljedice otklone povraćajem u pređašnje stanje, naknadom štete ili na drugi način (što nije smetnja da se zahtjev za otklanjanje posljedica otklone i u drugom postupku (pr. ovog suda).

Odredbom člana 189 Zakona o obligacionim odnosima propisano je da oštećeni ima pravo na naknadu kako obične štete tako i na naknadu izmakle koristi(stav 1), s tim da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji bi se osnovano mogao očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima a čije ostvarenje je spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

Obzirom na činjenično utvrđenje u prvostepenom postupku koje navodima žalbe i nije dovedeno u sumnju prvostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo kada je obavezao tuženog da tužiteljima naknadi materijalnu štetu iz osnova izgubljene dobiti po osnovu dodatka na platu, jer su u konačnom tužitelji dokazali da bi mogli osnovano očekivati isplatu novčanog potraživanja u dosuđenom iznosu prema redovnom toku stvari i tim prije što se tužiteljima u skladu sa važećim Zakonom o platama i naknadama isplaćuje dodatak na platu u istom procentu, pa kako dosuđeni iznos ima pravni osnov po navedenim zakonskim propisima i utvrđenom povredom prava na jednako postupanje u sudskom postupku predstavlja (novčani iznos) imovinu u smislu odredbe člana 1 Protokola 1 uz Evropsku konvenciju, te predstavlja štetu koja je prouzrokovana povredom prava na obavezu jednakog postupanja koja je (šteta) u uzročno posljedičnoj vezi sa donošenjem zakonske odredbe nadležnog organa koja nije u skladu sa Statutom, pa je u svakom slučaju tuženi dužan naknaditi tu štetu.

Visina štete utvrđena je putem vještaka ekonomske struke i predstavlja 15 % od obračunate plate za svakog tužitelja počev od jula mjeseca 2019. godine kada je tužiteljima priznato pravo na dodatak po Zakonu o platama i naknadama, pa zaključno sa julom mjesecom 2020. godine od kada im se u tom procentu na osnovnu platu isplaćuje uvećana plata i naravno obračunata svakom tužitelju prema efektivno provedenom radnom vremenu u navedenom periodu.

S tim u vezi nije ostvaren ni žalbeni prigovor nenadležnosti suda da odlučuje o visini određivanja dodatka na osnovnu platu, kako pogrešno žalba tuženog smatra, jer je predmet spora naknada štete koja se utvrđuje prema očekivanoj dobiti koju su tužitelju u navedenom periodu mogli ostvariti i prema uporednim realnim pokazateljima, pa to može biti i Zakon kojim je procentualno iskazana visina naknade.

Predmetna potraživanja određena su u mjesečnim iznosima (za svaki mjesec) pa su i dospjela sa najkasnije sa 10-tim danom za prethodni mjesec, te shodno odredbi člana 277 Zakona o obligacionim odnosima i člana 14 stav 1 Pravilnika o načinu obračuna i isplati plate budžetskim korisnicima („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 25/07) na čiju primjenu upućuje i žalba tuženog tužitelji imaju pravo na isplatu zakonske kamate od dospelosti svakog mjesečnog iznosa.

U konačnom pitanje obračuna poreza na dohodak u smislu člana 31 stav (3) u vezi sa članom 14 stav (5) Zakona o porezu na dohodak na čiju primjenu žalba takođe ukazuje navodima da prilikom svake isplate isplatilac obračunava i obustavlja dohodak po stopi od 10 %, rješava se kroz upravno-administrativni (poreski) postupak, a čije utvrđenje, kontrolu i naplatu u smislu odredbe člana 7 stav 1 tačke b) i c) Zakona o poreskoj upravi Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 11/20) vrši Poreska uprava Brčko distrikta BiH, s tim što u toku prvostepenog postupka nije tražena dopuna nalaza vještaka finansijske struke radi razrješenja tih činjenica.

Zbog svega prethodno navedenog nije ostvaren žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Budući da se odluke o troškovima postupka osporava zbog „nezakonite i nepravilne“ prvostepene presude ovaj sud posebno nije provjeravao pravilnost pobijane presude u tom dijelu, cijeneći da je osporavanje na taj način paušalno.

Slijedom svega navedenog odlučeno je primjenom odredbe člana 346 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kao u izreci ove presude.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka po osnovu sastava odgovora na žalbu odbijen je primjenom odredbe člana 121 stav (1) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jer se ne radi o obaveznoj procesnoj radnji i da nije od uticaja na prava tužitelja u ovoj fazi postupka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić